

perfil

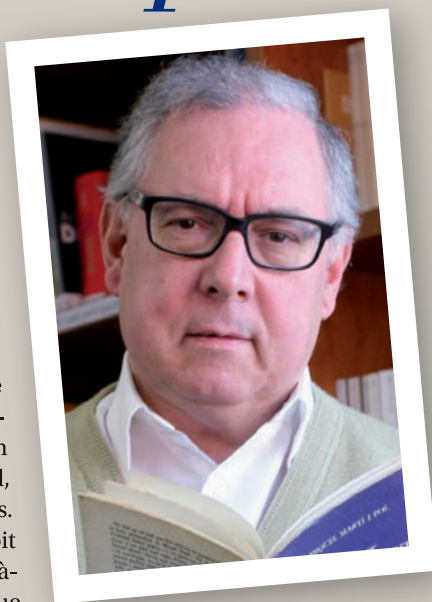
Diversos són els factors que configuren la idiosincràsia d'un poble: les peculiaritats de la seva geografia, l'empremta de la seva història, la naturalesa del seu món laboral, el batec de la seva activitat cultural i el tarannà dels seus ciutadans, sense oblidar aquelles presències singulars que donen color i densitat al paisatge vilatà. A Ripoll, Florenci Crivillé n'és un exponent ben merescut.

Florenci Crivillé *en sis breus pinzellades*

RAMON ALABAU I SELVA > TEXT
MIQUEL PARÉS > FOTOS

L'autodidacte

Després d'endurir-se amb la pedagogia de postguerra fins als catorze anys, va començar l'aprenentatge d'electricista mentre estudiava per lliure per assolir l'oficialia i la mestria, que complementaria amb l'especialitat d'electrònica industrial. Tenia només disset anys quan va descobrir l'Arxiu Museu Folkloric de Ripoll, fent d'ajudant en unes reformes i ampliacions. Dalt d'aquella escala de cargol, en aquell àmbit escandit pel dringar d'una esquella centenària, descobriria la veu callada dels objectes que deixem enrere. Trobava un dels leitmotiv de la seva vida: continuar la tasca dels folkloristes que van fundar el museu el 1929 per preservar tot un món que desapareixia sota l'embat de la modernitat. L'encisava copsar el batec de la intrahistòria, rastrejar la petja dels nostres avantpassats, estudiar els oficis tradicionals, així com els relacionats amb la indústria del ferro. Paral·lelament es desvetllava la seva passió per la llengua i la cultura catalana, que el duria a presentar-se a les proves per obtenir el certificat de capacitació de l'ensenyament del català per a adults, signat pels seus admirats Joan Triadú i Jaume Vallcorba.

El custodi de la memòria històrica

A partir del 1967 la seva col·laboració al museu va esdevenir plena. Molts dissabtes i diumenges hi anava per fer petites reparacions i el manteniment de la il·luminació, i el Sr. Graells, director de la institució, progressivament el va deixar accedir a l'arxiu, on abastaria el llegat d'un món abolit. El 1978 passaria a ser membre del patronat que el regia i el 1997 començaria a portar, en

qualitat de conservador, tota la responsabilitat del museu, que des del 1993 ja figurava com a Museu Etnogràfic. Tot va quedar estroncat l'any 2000 amb el tancament de les instal·lacions a causa del pèssim estat de la teulada. Tanmateix, va continuar treballant en el trasllat del fons museístic, procurant que no patís cap detriment, i que les peces encaixades durant molt de temps no es malmetessin. Va participar també en el projecte per ubicar la nova seu del museu: el casal remodelat dels Budellers, que es va inaugurar el 2011. Tota aquesta activitat febril li ha estat recompensada amb la concessió del premi Joan Saqués i Roca 2012.

Un dels leitmotiv de la seva vida: continuar la tasca dels folkloristes que van fundar el museu el 1929 per preservar tot un món que desapareixia sota l'embat de la modernitat

L'amic dels poetes

Crivillé va treballar, entre d'altra documentació, la de Miquel Martí Pol, amb qui va mantenir una amistat sòlida i sincera. Bon coneixedor de la poesia catalana, als anys setanta va començar a confegir el que hores d'ara és un complet arxiu sobre el poeta rodenc. Sempre ha estat inquiet en aquesta faceta de contactes literaris i culturals. Va ser amic del malaguanyat hel·lenista ripollès Alexis-Eudald Solà. Fa vint-i-quatre anys que es tracta amb el poeta, científic i pensador cristià David Jou, de qui també va aplegant un important fons documental. Ha fet coneixença amb Celdoni Fonoll, Maria Laffitte, Josep Tero... Tracta o ha tractat poetes com ara Pilar Cabot, Jacint Sala, Lluís Solà, Armand Quintana, Anton Carrera, Francesc Blancher, Josefina Pons, Miquel Desclot, Jordi Pàmias... dels quals guarda exemplars i alguns originals. Col·labora amb el filòleg Pep Vila en la implicació d'autors perquè publiquin a la col·lecció *Senhal*, a la qual ja ha aportat una quinzena de noms.

L'editor

Ha cooperat en un gran nombre de recerques, informes i publicacions d'àmbit local i comarcal amb la voluntat de transmetre el propi coneixement i l'afany de compartir descobertes i raonaments. Va participar en les obres de Gonçal Cutrina i en la darrera d'Eudald Graells, *Els orígens industrials de Catalunya*. Té publicat un opuscle sobre la tomba del comte Guifré al monestir de Ripoll i diversos treballs esparsos: unes anotacions sobre l'aiguat de 1940, una aproximació biogràfica de l'empresari del tèxtil i mecenes Jaume Espona a Sant Joan de les Abadesses, uns comentaris de les restauracions del Santíssim Misteri i de Santa Maria la Blanca, dins el monestir santjoa-

nenc, i unes consideracions entorn de les Festes Constantinianes de l'any 1913 a Ripoll. Ha escrit també un bon nombre d'articles divulgatius, ressenyes, pròlegs i presentacions de llibres.

L'ànima del Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès

El 1977, amb motiu de la commemoració del mil·lenari del monestir, s'establiren uns contactes previs entre els organitzadors i la Diputació de Girona per constituir un centre d'estudis comarcals, sota la tutela del Patronat Francesc Eiximenis. Crivillé ja va formar part de la junta provisional del 1978 i, com a tresorer, fent d'editor i corrector o duent la gestió editorial, hi ha col·laborat assíduament des del 1984. Ha estat també un dels impulsors dels Col·loquis d'Estudis Transpirinencs. Malgrat el seu esperit introvertit, ha conegut moltes personalitats del nostre país. Per citar-ne només unes quantes: Mn. Josep Calzada, Mn. Antoni Pladevall, Mn. Josep Ruaix, Albert Jané, el P. Hilari Raguier, Albert Manent, el geògraf Josep Iglésies, l'historiador i crític d'art Joan Ainaud o, més a prop, Jordi Mascarella, Miquel Sitjar, Xevi Planas i Josep Clara.

L'amic

Finalment, cal dir que Florenci Crivillé és també una presència singular i entranyable del meu paisatge personal. Fou ell qui em va fer descobrir un dia les versions de Miquel Pujadó sobre les cançons de Georges Brassens o la poesia de David Jou, un dels meus autors predilectes. Hem compartit vetllades literàries i algunes taules i sobretauls memorables. Fou ell un dels primers lectors dels meus poemes, m'incità a no defallir en aquest àmbit, i va deixar anar una sentència que forma part del meu credo: «Viu, deixa viure i, si pots, ajuda a viure».

Crivillé va treballar, entre d'altra documentació, la de Miquel Martí Pol, amb qui va mantenir una amistat sòlida i sincera